دنیای اقتصاد

روزنامه صبح ایران

سه شنبه ۳۰ اردیبهشت ماه ۱۳۹۳
۲۰ رجب ۱۴۳۵
۲۰ می ۲۰۱۴
شماره ۳۲۰۳
۴ صفحه

ضمیمه هفتگی خراسان رضوی ۴۰

فرهنگ
مرکز مدیریت رسانه
MMC Media Manegment Center
www.farahang.ir

سرمقاله

صنعت و فاز دوم هدفمندی

دکتر حسین متین راد

در نظر بود فاز اول هدفمندی به کمک اقتصاد ایران بیاید اما شیوه غلط اجرا باعث ایجاد رکود تورمی شد، اقدام دستوری در مورد مسکن مهر نیز نقدینگی را در آن بخش حبس کرد و در نتیجه یارانه‌ها نه از محل درآمد افزایش قیمت حامل‌های انرژی که از بانک مرکزی تامین شد و برخلاف دستور اولیه هیچ کمکی به واحدهای تولیدی نشد و هیچ نتیجه‌ای در مورد بهره‌وری نیز به همراه نداشت.

در باب هدفمندسازی یارانه‌ها و افزایش قیمت حامل‌های انرژی، جلسات، نظرات و مناظره‌های مختلفی صورت گرفت. علی‌رغم آن که مسئولان اجرایی پس از انتخابات تغییر یافتند، اما باز هم دولت جدید مصمم به اجرای فاز دوم بود و در نهایت فاز دوم کلید خورد. متاسفانه در دور اول علی‌رغم نص صریح قانون جهت پرداخت ۳۰ درصد از درآمد حاصل از حامل‌های انرژی به بخش صنعت، این قانون اجرا نشد و حتی با دخالت در بازار و تحمیل ثبات در قیمت‌ها، در ابتدا بزرگ‌ترین ضربه بر قامت نحیف صنعت وارد شد، صنعتی که هم تحت فشار تحریم خارجی بود و هم تحریم داخلی با قوانین ضد و نقیض و عدم کنترل واردات، تورم، محدودیت‌های ارزی، فزونی دائمی هزینه‌های مبادله برایش نتیجه‌ای جز تولید با حداقل ظرفیت یا تعطیلی واحد صنعتی به دنبال نداشت و ندارد.

در دوره اول در مقاطع مختلف بخش صنعت از دولت درخواست کرد برای ایجاد رونق و تحریک طرف تقاضا تصمیم‌های کلان بگیرد. اما دولت با واردات کالاهای چینی، اندک رونق بازار را نیز به نفع کالاهای وارداتی و اشتغال کارگر چینی مصادره می‌کرد.

ادامه در صفحه ۲

دنیای اقتصاد به مناسبت روز بزرگداشت خیام بررسی می کند:

نیشابور؛ ظرفیت گردشگری از یاد رفته

دنیای اقتصاد- یکشنبه ۲۸ اردیبهشت‌ماه روزبزرگداشت حکیم عمر خیام بود، به همین مناسبت در میان آگهی‌های تورهای مسافرتی به دنبال برنامه‌ای برای سفر به نیشابور می‌گشتیم تا بتوانیم این روز را نزد خیام به پایان برسانیم. نکته جالب در این جستجوها این بود که تا دلتان بخواهد آگهی تور ترکیه، استانبول و... به چشم می‌خورد، اما از تورهای نیشابور و خیام خبری نبود. در حالی‌که هرساله برنامه‌های متعدد و متنوعی برای بزرگداشت مولانا در قونیه برگزار می‌شود و تعداد زیادی از فارسی‌زبانان را به این کشور می‌کشاند، در روز بزرگداشت خیام تور تخصصی و ویژه‌ای برای بازدید از خیام و نیشابور وجود نداشت. این اتفاق بهانه ای شد برای مقایسه عملکرد ترکیه در مقابل مولانا به‌عنوان یک گنجینه فرهنگی و آنچه ما برای مفاخری چون خیام، عطار، حافظ و... انجام می‌دهیم. ...ادامه در صفحه آخر

آیین نکوداشت سراینده شاهنامه در خراسان برگزار شد:

جشن ۱۰۷۴ سالگی فردوسی

صفحه ۲

عکس: مشهد تئاتر / محمدجواد عبدی

یادداشت هفته

ییلاقات پتانسیلی برای اکوتوریسم

دکتر سید حسین ثنائی نژاد*

دشت کشف رود و کوه‌های هزارمسجد و بینالود در شمال و جنوب در طول تاریخ سرزمینی زیبا و سرسبز بوده است. سال‌هاست که دیگر سناباد و الندشت را شهر بلعیده است و کمتر کسی می‌داند روزگاری به‌جای دود و ترافیک سنگین در خیابان سناباد درختان توتی بوده‌اند که رودخانه‌ای پر آب از پای آنها می‌گذشته است. حتی سایه‌سار درختان کهن بلوار وکیل‌آباد هم دیگر در صدای زمخت ریل قطار شهری گم شده است.

ادامه درصفحه ۳

■ نشستی درباره سیاست های جمعیتی کشور در دانشگاه فردوسی مشهد؛
افزایش جمعیت، تهدید یا فرصت؟
صفحه ۳

■ یک کارشناس در گفتگو با دنیای اقتصاد بیان کرد:
موتور خاموش موزه‌های ایران در جذب گردشگر

■ رئیس سازمان میراث‌فرهنگی:
صنعت گردشگری معضل بیکاری را رفع می کند
صفحه ۲

برادر ارجمند، جناب آقای حمیدی
مدیر عامل محترم شرکت بهتاتهویه
ضایعه درگذشت مادر گرامیتان را تسلیت عرض نموده از خداوند متعال برای آن مرحوم رحمت واسعه الهی و برای بازماندگان صبر و شکیبایی آرزومندیم.
سرپرستی روزنامه دنیای اقتصاد در خراسان رضوی

دومین همایش فناوریهای نوین انرژی
توسعه انرژیهای تجدیدپذیر
زمان: ۲۹و۳۰ خرداد ماه
مکان: مشهد مقدس
منتظر اطلاعیه های بعدی ما باشید
روابط عمومی شرکت تامین آتیه کارکنان صنعت برق خراسان

سرمقاله

صنعت و فاز دوم هدفمندی

■ ادامه از صفحه اول

تصمیم مجلس برای کاهش سهم تولید به ۱۰ هزار میلیارد تومان واظهارات وزیر صنعت مبنی بر پرداخت یارانه تسهیلات به صنعت نشان می‌دهد آنچه در فاز دوم به آن امیدوار بودیم نیز محقق نخواهد شد. همچنین این تصمیم چندین سوال به همراه دارد:

۱-مبنای تسهیم دولت برای پرداخت یارانه تسهیلات چیست؟

۲-واحدهایی که به تسهیلات نیاز ندارند چگونه از این کمک‌ها منتفع خواهند شد؟

۳-با توجه به ظرفیت بالای معطل در تولید، آیا بهترین کمک ایجاد رونق در تولید نیست؟

اگر قرار است تجربه پرداخت ۱۰۰ میلیارد تسهیلات در مشهد که با شرایط عدم بدهی معوق و عدم چک برگشتی صورت گرفت و فقط شاید ۵۰ درصد آن جذب شد، دوباره تکرار شود، باید گفت این اقدام نتیجه موثری ندارد. مگر اینکه دولت برای شرایط خاصی دستور صریح بدهد و تسهیلات را بدون در نظر گرفتن چک برگشتی و معوقه برای سرمایه در گردش و فقط در ازای افزایش تولید نظارت شده اعطا کند.

از همین روی، به‌جای تامین تسهیلات ارزان قیمت، بهتر است، تخفیف و کمک‌هایی در زمینه کاهش تعرفه سهم بیمه کارفرما در ازای لیست بیمه نیروی کار صورت گیرد که هم موجب شفاف‌سازی می‌شود و هم اطمینان به واحد صنعتی در حال فعالیت است.

در پایان مجددا اشاره و تاکید می‌کنیم که صنعت کشور در بدترین وضعیت خود است، ظرفیت تولید حداقلی، هزینه مبادله حداکثری، بهره‌وری حداقلی، نرخ سرمایه‌گذاری حداقلی و کاهش قدرت خرید طبقه متوسط که همه و همه شرایط تورم رکودی را تداوم می‌بخشند. شاید بهتر بود ابتدا اقتصاد از رکود خارج و سپس فاز دوم اجرا شود و شاید بهتر بود ابتدا به توسعه طبقه متوسط می‌پرداختیم.

خبر

عضو مجمع نمایندگان خراسان رضوی:

مشهد قابلیت جذب نقدینگی‌های سرگردان را دارد

ابوالقاسم خسروی با اشاره به اهمیت جذب سرمایه در مشهد به عنوان اولین کلان شهر مذهبی کشور گفت: استعدادها، ظرفیت‌ها و جاذبه‌های خاص این شهر مقدس شرایط مناسبی را برای جذب سرمایه های سرگردان ملی و فراملی مهیا ساخته است، اما توسعه این جاذبه‌ها منطبق با اصول اقتصادی مطلوب سرمایه‌گذاران مهمترین بحث مورد نظرماست.

به گزارش روابط عمومی معاونت اقتصادی شهرداری مشهد، نماینده مردم تربت حیدریه در مجلس شورای اسلامی با اشاره به ضرورت بازتعریف مجموعه توانمندی‌ها و ظرفیت‌های مشهد ادامه داد: شفاف‌سازی و روشن ساختن نقاط مورد نظر برای سرمایه‌گذاران نه‌تنها حس امنیت سرمایه‌گذار را بالا می‌برد بلکه به جذب مساعدت‌ها و تسهیلات درخور پروژه‌ها نیزکمک می‌کند.

خسروی ایجاد مجتمع‌های تجاری و رفاهی برای زائران را یکی از پرجاذبه‌ترین زمینه‌ها برای جذب سرمایه‌گذار دانست و تصریح کرد: در کنار آن مواردی چون صنعت و معدن، دانشگاه و مراکز گردشگری نیز در مشهد حائز اهمیت است که باید مورد توجه مسئولان استانی قرار گیرد تا تسهیلات مناسبی به آن اختصاص یابد.

عضو مجمع نمایندگان خراسان رضوی در مجلس شورای اسلامی تنها راه جذب سرمایه‌گذاران را برنامه‌ریزی صحیح و ارائه طرح‌های مناسب معرفی و تصریح کرد: شهر مشهد در مقایسه با سایر شهرهای ایران به خودی خود جاذبه‌های خاصی برای ورود سرمایه‌گذاران دارد، بنابراین مشخص کردن پروژه‌های قابل توجه با سود اقتصادی منطقی و معرفی آنها از کانال‌های ارتباطی قوی شاهراه جذب سرمایه‌گذار به مشهد محسوب می‌شود.

وی با اشاره به حضور سالانه ۲۵میلیون زائر در شهر مشهد ادامه داد: نقاط پرجمعیت همیشه قطب‌های خاص سرمایه‌گذاری هستند در نتیجه با ورود فعال در بحث اطلاع‌رسانی و تبلیغات و برجسته کردن امتیازات این کلان‌شهر مذهبی جایگاه قابل توجهی در میان سرمایه‌گذاران اعم از داخلی و خارجی کسب خواهیم کرد.

معارفه دبیر جدید اتاق تعاون خراسان رضوی

معارفه ناصر توکلیان‌فر به‌عنوان دبیر جدید اتاق تعاون خراسان رضوی انجام شد.به گزارش روابط عمومی اتاق تعاون استان خراسان،مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان به همراه تعدادی از معاونان و کارشناسان با حضور در اتاق تعاون و اعطای هدیه، واگذاری سمت دبیری اتاق تعاون خراسان رضوی را به وی تبریک گفتند.

احمدی ضمن اشاره به اهداف و برنامه‌های پیش‌بینی شده برای توسعه تعاونی‌ها گفت: برون‌سپاری امور باعث صرف زمان کمتر، دقت بیشتر، هزینه کمتر و در نتیجه رضایت ارباب رجوع می‌گردد که این یکی از اهداف دولت جهت واگذاری امور به تشکل‌های خصوصی است.

وی جهت نیل به این اهداف خواست تا کارکنان اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی در کنار اتاق تعاون به مشکلات، عیب‌ها و ایرادات پی برده و با همکاری یکدیگر جهت رفع آن برآیند.

ناصر توکلیان‌فر از حضور مدیر کل، معاونان و کارشناسان تشکر و اظهار کرد: با توجه به اقدامات صورت گرفته تاکنون، ناهماهنگی‌هایی نیز وجود دارد که باید با همفکری و تعامل همدیگر این موارد شناخته شده تا به‌صورت هماهنگ در یک جهت که همانا توسعه این بخش است گام برداریم و فرهنگ تعاون را ترویج کنیم.

آیین نکوداشت سراینده شاهنامه

جشن ۱۰۷۴ سالگی فردوسی

دنیای اقتصاد- مردم ایران امسال ۱۰۷۴ سالگی احیاکننده زبان فارسی را جشن گرفتند و به همین مناسبت همایش‌ها و کنگره‌های زیادی در سراسر کشور به‌ویژه استان خراسان رضوی تدارک دیده شده بود. در مشهد نیز آیین بزرگداشت فردوسی از تاریخ ۲۳ تا ۲۸ اردیبهشت‌ماه با حضور مدیران ارشد کشور و چهره‌های برجسته فرهنگی برگزارشد. گفتنی است به‌رغم اظهارنظرهای متفاوتی که در مورد اجرای موسیقی سنتی و پرده‌خوانی‌ها در این ایام شده بود، اما تمام برنامه‌ها با کیفیت قابل قبولی اجرا شد.

سلطانی‌فر، جنتی، مسجدجامعی، محقق، سمیعی گیلانی و قطب‌الدین صادقی از جمله میهمانان امسال بودند.

عکس: ایسنا/محسن اسماعیل زاده

■ **افتتاحیه/فردوسی تدوینگر زبان فارسی است**

رئیس سازمان میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی کشور در مشهد مقدس در آیین آغازین نکوداشت فردوسی گفت: دولت در نظر دارد شورای عالی احیای توس را دوباره راه‌اندازی کند.

مسعود سلطانی‌فر با اشاره به دو امتیاز ویژه و بزرگ خراسان رضوی اظهار کرد: مضجع شریف و نورانی امام هشتم(ع) و آرامگاه حکیم ابوالقاسم فردوسی دو امتیاز بزرگ این استان هستند. امام رضا(ع) مرجع و مقصد دردمندان است و فردوسی نیز نماد ملی ایرانیان محسوب می‌شود.

مسعود سلطانی فر : دولت و سازمان میراث فرهنگی کشور در نظر دارند ضمن احترام به حقوق اهالی توس، نگهبان حرمت حریم این شاعر پر آوازه باشند و با راه‌اندازی مجدد شورای عالی احیای توس در جهت تحقق فرمایشات مقام معظم رهبری گام بردارند.

وی افزود: ایرانیان قدر و منزلت فردوسی را به خوبی می‌شناسند و آگاه هستند که وی نه‌تنها زبان شیرین فارسی را احیا کرده بلکه تدوینگر زبان ایرانیان نیز است. معاون رئیس جمهور ادامه داد: اثر فردوسی گرچه شاهنامه است، اما مجموعه‌ای سترگ از رشادت‌ها، حکمت‌های خردمندانه و خوی زنان و مردان تاریخ‌ساز ایرانی است.

سلطانی فر با بیان این نکته که باید تاریخ، زبان و هویت خود را مدیون فردوسی بزرگ بدانیم، چراکه حب وطن و عشق به میهن را به ما آموخت، خاطرنشان کرد: حکیم توس، ایران و ایرانی را اهورایی می‌نامید و به آن افتخار می‌کرد و ما حضور فردوسی را موهبتی الهی می‌دانیم.

معاون رئیس جمهور تصریح کرد: دولت و سازمان میراث فرهنگی کشور در نظر دارد ضمن احترام به حقوق اهالی توس، نگهبان حرمت حریم این شاعر پرآوازه باشد و با راه‌اندازی مجدد شورای عالی احیای توس در جهت تحقق فرمایشات مقام معظم رهبری گام بردارد.

■ **اندیشه فردوسی، دیواری در مقابل تهاجم فرهنگی**

استاندار خراسان‌رضوی با اشاره به اینکه اندیشه فردوسی دیواری در مقابل تهاجم فرهنگی است، گفت: شاهنامه تنها یک حماسه‌سرایی نیست، بلکه روایتی از تاریخ ایران زمین و دلدادگی فردوسی به ائمه و اهل‌بیت(ع) است.

علیرضا رشیدیان اظهار کرد: ۲۵ اردیبهشت‌ماه سالروز پدر زبان فارسی و منادی خردورزی، یکتاپرستی، جوانمردی و وطن‌دوستی است و خراسان یکی از کهن‌ترین زیستگاه‌های بشری در فلات ایران است. وی افزود: پس از ظهور و گسترش اسلام در میان ایرانیان، خطه خراسان خاستگاه بزرگان، علما، ادبا و دانشمندانی همچون ابوعلی‌سینا، ابوریحان، بلخی، خواجه نصرالدین طوسی، عطار و ابوالقاسم فردوسی بوده است.

استاندار خراسان‌رضوی شاهنامه را نشان‌دهنده اخلاق و صفات نیکو دانست و گفت: خردورزی بنیان این اثر حکیم را شکل داده است، بنابراین صیانت و نگهداری از شاهنامه و اندیشه‌های فردوسی حمایت از ایرانیان است.

رشیدیان با بیان این مطلب که اندیشه فردوسی دیواری در مقابل تهاجم فرهنگی است، گفت: شاهنامه کتابی مطلوب برای همگان است.وی ادامه داد: بزرگداشت حکیم طوس بر همگان به‌ویژه میراث فرهنگی واجب است.

■ **فردوسی پایه و بنیان هویت ایرانی را برای همیشه استوار ساخت**

رئیس شورای شهر تهران و وزیر اسبق فرهنگ و ارشاد اسلامی که از دیگر مهمانان این مراسم بود، گفت: حکیم ابوالقاسم فردوسی داد و خرد را با یکدیگر درآمیخت و از این طریق پایه و بنیان هویت ایرانی را برای همیشه استوار ساخت.

احمد مسجدجامعی اظهار کرد: چند سال پیش مجمعی در شورای عالی انقلاب فرهنگی مصوبه‌ای را پس از بحث‌های بسیار به نتیجه رساند و مقرر شد برای ساماندهی توس و فضاهای پیرامون آن اقدام شود. وی افزود: فردوسی چهره نامدار حماسه ایران و جهان است و سزاوار است که گزارشی از عملکرد سالانه خود را در این زمینه‌ها بیان کنیم و امسال نقطه آغازین این مسیر است.

وزیر ارشاد دولت اصلاحات خاطرنشان کرد: فردوسی با قدرت بیان و آشنایی با تاریخ کهن ایران نظمی نوین آفرید و تشیع، زبان فارسی و هویت ایرانی را در کنار هم آورد و با جاودانگی این سه عنصر، شاهنامه را خلق کرد.

رئیس شورای شهر تهران با بیان اینکه اگر فردوسی مورد بی مهری سلطان محمود قرار گرفت به دلیل تلاش در زمینه زبان فارسی نبود، بلکه به دلیل اظهار ارادتی بود که به پیشوای ائمه اطهار(ع) و خاندان امامت داشت، تصریح کرد: امروز، فردوسی نخستین ایران شناس به معنای واقعی و درست کلمه است و در تاریخ ایران همواره الهام بخش خواهد بود. وی ادامه داد: فردوسی به شیوه بزرگان اهل بیت(ع) با خرد آغاز می‌کند و سپس به داد می‌پردازد بنابراین عصاره شاهنامه داد و خرد است که با مکتب اهل بیت(ع) دلبستگی دارد.

گفتنی است افتتاح کتابخانه تخصصی فردوسی و توس با۱۰ هزار جلد کتاب تخصصی، افتتاح سایت تخصصی توس، رونمایی از ۳کتاب با محوریت فردوسی و افتتاح باغ کودک و شاهنامه در آرامگاه فردوسی از دیگر برنامه‌های حاشیه‌ای نخستین روز نکوداشت فردوسی بود که با حضور رئیس سازمان میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی کشور صورت گرفت.

■ **اختتامیه/ رونمایی از آلبوم «درفش کاویانی» شهرام ناظری و مجموعه سه جلدی هفت‌خوان رستم**

مراسم اختتامیه بزرگداشت حکیم ابوالقاسم فردوسی با رونمایی از آلبوم «درفش کاویانی» شهرام ناظری برگزار شد. همچنین در این مراسم که علی جنتی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و علیرضا رشیدیان، استاندار خراسان رضوی حضورداشتند از کتاب مجموعه مقالات همایش بزرگداشت حکیم ابوالقاسم فردوسی و مجموعه سه جلدی هفت خوان رستم که توسط «مؤسسه فرهنگی هنری خراسان» منتشر شده است نیز رونمایی شد.

■ **لزوم راه‌اندازی رشته شاهنامه‌پژوهی در مقاطع دانشگاهی**

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در این مراسم به تقارن بزرگداشت فردوسی و ماه رجب اشاره کرد و گفت: این مسئله سبب خرسندی ما شده و آن را به فال نیک می‌گیریم، چراکه فردوسی حافظ راستین سنت‌های ملی و شناسنامه قوم ایرانی است و شاید بی‌وجود این حکیم فرزانه بسیاری از سنت‌ها و تاریخ ما در توفان حوادث محو می‌شد.

علی جنتی با اشاره به اینکه فردوسی فردی معتقد بود و با تکیه بر همین اعتقاد خود حماسه‌ای عظیم خلق کرد، افزود: در واقع باید گفت فردوسی در قالب شاهنامه خود آمیختگی فرهنگ ایران و اسلام را عینیت بخشید. وی ادامه داد: این شاعر حماسه‌سرا در شاهنامه خود عشق و ارادت خود را به اهل دل و به‌ویژه امام علی(ع) به خوبی نشان داده است و این مسئله در بیت «منم بنده اهل بیت نبی ستاینده خاک پای وصی» به خوبی مشهود است. فردوسی خرد و دین‌داری و رستاخیزآگاهی را درک کرده و تمام این ویژگی‌ها را در قهرمانان شاهنامه خود نشان می‌دهد.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی تاکید کرد: صحبت به زبان فارسی را مدیون فردوسی هستیم و این شاعر پارسی‌گو در این دیباچه منظوم کاری کرد که زبان پارسی از هر گزندی به دور ماند. فردوسی ادیبی هوشمند و غیرتمند است که به واسطه او غرور ملی در رگ‌های ایرانیان جاری شده و امروز هر عاشق فارسی زبانی که بخواهد در گذشته و سنت ایرانیان جستجو کند باید ابتدا فردوسی و شاهنامه وی را بخواند.

علی جنتی شاهنامه را کتاب حکمت دانست و افزود: خرد و خردورزی در شاهنامه منشأ پیشرفت و نیکی بوده و از همین رو این شاعر بزرگ را حکیم خوانده‌اند. وی با بیان اینکه نباید به شاهنامه فقط نگاه ادبی و شاعرانه داشت، ابراز کرد: شاهنامه پر از نکات اخلاقی و عرفانی است که نمونه آن را در داستان ضحاک و کاوه و مرگ سیاوش می‌بینیم. وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی تصریح کرد: ضرورت راه‌اندازی رشته شاهنامه‌پژوهشی در مقاطع دانشگاهی احساس می‌شود.

■ **خراسان سرزمین فکر و حکمت و فلسفه است**

درادامه برنامه مهدی محقق، عضوفرهنگستان زبان و ادب فارسی که در آئین اختتامیه بزرگداشت فردوسی در تئاتر شهر مشهد سخن می‌گفت، اظهار کرد: دشمنان فردوسی به دلیل عشق و علاقه او به امیرالمومنین(ع) و خاندان رسالت به او تهمت معتزلی بودن و رافضی بودن زدند و کاری کردند که تا صدها سال پس از مرگ فردوسی مظلومیت این شاعر بلندآوازه ادامه داشت.

محقق خاطرنشان کرد: عده‌ای پیدا شدند که فردوسی را به ترویج گبری‌گری که مذهب ایرانیان باستان است متهم کردند و او را کافر خواندند، درحالی‌که طبق مطالعات ثابت شده است که ایرانیان باستان موحد و یکتاپرست بوده‌اند. عضو فرهنگستان زبان و ادب فارسی تصریح کرد: دانشجویان و دانش‌پژوهان امروز باید بدانند که خراسان سرزمین فکر و حکمت و فلسفه است و همواره اساتید بزرگ و علمای صاحب‌نامی از آن پا به عرصه گیتی نهاده و تاریخ را متوجه خود ساخته‌اند.

■ **شاهنامه ظرفیتی غنی برای برقراری دیپلماسی فرهنگی**

در بخش دیگری از این مراسم، مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان رضوی طی سخنانی اظهار کرد: از آن هنگام که فردوسی کاخ بلند نظم فارسی را پی افکند و پایه‌های زبان فارسی را مستحکم ساخت سرزمین خراسان همواره خاستگاه ادیبان و اندیشمندان پرمایه‌ای بوده است و همواره تاثیرات قابل توجهی بر فرهنگ و ادب ایران گذاشته‌است. سعید سرابی ادامه داد: با وجود این تاثیرات بزرگ و فراوان بیشتر این ادیبان و اندیشمندان مورد غفلت قرار گرفته‌اند و اعماق حکمت و اندیشه آنان نامکشوف مانده است، اما در این میان می‌توان ادعا کرد که هیچ شخصیتی مثل فردوسی ناشناخته نمانده است.

مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان رضوی با اشاره به ظرفیت‌های بالای پهلوانان و داستان‌های شاهنامه خاطر نشان کرد: شاهنامه یکی از بهترین ابزارهای ما برای برقراری دیپلماسی فرهنگی است که از این حیث ظرفیت بی‌بدیلی به شمار می‌رود. وی اضافه کرد: خوشحالیم که در اولین بهار «تدبیر و امید» شاهد برگزاری بزرگداشتی پرمایه‌تر و غنی‌تر از سال‌های قبل هستیم و در این زمینه از انجمن مفاخر استان، استانداری خراسان رضوی، میراث فرهنگی و قطب علمی فردوسی‌شناسی دانشگاه فردوسی مشهد سپاسگزاری می‌کنیم.

■ **در حاشیه روزپایانی**

در حاشیه روز پایانی نکوداشت فردوسی از دکتر مهدی محقق، دکتر احمدسمیعی گیلانی و دکتر قطب‌الدین صادقی به عنوان فعالان عرصه فرهنگ و ادب توسط وزیر ارشاد، استاندار خراسان رضوی، مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان رضوی و مدیرکل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری خراسان رضوی تجلیل به عمل آمد. همچنین به مناسبت بزرگداشت روز فردوسی گنجینه کم‌نظیری از کتاب‌های خطی و چاپ سنگی با موضوع شاهنامه و فردوسی در قالب نمایشگاهی در کتابخانه آستان قدس رضوی در معرض نمایش عموم قرار گرفته است.

مهدی محقق :دانشجویان و دانش‌پژوهان امروز باید بدانند که خراسان سرزمین فکر و حکمت و فلسفه است و همواره اساتید بزرگ و علمای صاحب‌نامی از آن پا به عرصه گیتی نهاده و تاریخ را متوجه خود ساخته‌اند

شایان ذکر است فضاسازی شهری متناسب با المان‌های فردوسی و شاهنامه، انتشار و نصب بیلبوردهایی با مضامین حب اهل بیت(ع)، توزیع بسته‌های فرهنگی، اجرای تئاترهای خیابانی در معابر، نقالی هفت‌خوان رستم در پارک ملت و ۲۰ برنامه نقالی در پارک کوهسنگی از جمله فعالیت‌های دیگر به مناسبت بزرگداشت مقام فردوسی بود که در مشهد انجام شد.

گفتگو

رئیس سازمان میراث‌فرهنگی:

صنعت گردشگری معضل بیکاری را رفع می‌کند

مسعودسلطانی‌فر، رئیس سازمان میراث‌فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری درحاشیه‌مراسم‌بزرگداشت‌فردوسی‌درگفتگو با خبرنگار دنیای اقتصاد گفت: اگر اصلاح امور جامعه و توسعه کشور را در گرو اصلاح فرهنگی می‌دانیم ریشه این فرهنگ، «میراث فرهنگی» است. وی افزود: باید از این ریشه‌ها و هویت تمدنی و تاریخی به صورت جهادگونه و حماسی دفاع و حفاظت کنیم.

سلطانی‌فر با بیان این نکته که یک میلیون بنا، محوطه و مکان تاریخی در کشور وجود دارد و حفظ آنها نیازمند عزم و اراده ملی است، تصریح کرد: همه دستگاه‌های اجرایی باید نسبت به این مواریث فرهنگی احساس وظیفه کنند و برای حفظ آنها، منابع و امکانات خود را به کار بگیرند. وی با تاکید بر فراوانی بناهای تاریخی در کشور گفت: اگر منابع ما به ۱۰ یا ۲۰ برابر امکانات موجود نیز افزایش یابد، باز هم پاسخگوی ۱درصد از نیازهای ما برای انجام وظایف قانونی «سازمان میراث فرهنگی» یعنی حفاظت از آثار تاریخی نخواهد بود.

معاون رئیس‌جمهور با یادآور این نکته که حفاظت از آثار تاریخی، بدون مشارکت گسترده مردم به هیچ‌وجه موفقیت‌آمیز نخواهد بود، گفت: اگرچه امکانات محدود است و راهی طولانی پیش روی ماست، اما می‌توانیم با برنامه‌ریزی و توزیع مناسب منابع در سال جدید شاهد اتفاقات خوبی در حوزه «میراث‌فرهنگی» باشیم. وی افزود: علاوه بر مردم، دستگاه‌های اجرایی، استانداری، فرمانداری و شهرداری‌ها می‌توانند نقش موثری در احیا، بازسازی و حفاظت از آثار تاریخی داشته باشند.

رئیس سازمان میراث‌فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری با اشاره به اینکه در آغاز دولت «تدبیر و امید» روند تشنج‌زدایی در عرصه بین‌الملل به شکلی بوده که شرایط گردشگری بهبود پیدا کرده است، اظهار کرد: طی ۳، ۴ ماه گذشته ورود گردشگران روند رو به رشدی داشته است. به خصوص اینکه به دلیل شرایط نامساعد کشورهای منطقه، گردشگران اروپایی به سمت کشورهایی چون سوریه و مصر نمی‌روند و ایران را انتخاب می‌کنند. وی افزود: مجموع اروپاییانی که از نیمه دوم فروردین تا اواخر اردیبهشت ماه وارد کشور شدند، ۱۵۵ درصد نسبت به سال گذشته رشد داشته است.

سلطانی‌فر با اشاره به سند چشم‌انداز ۲۰ ساله گفت: در این سند پیش‌بینی شده بود تا پایان سال ۱۴۰۴، ۲۰ میلیون گردشگر به کشور وارد شوند، ۲۵ تا ۳۰ میلیارد دلار درآمد ارزی داشته باشند، درحالی‌که اکنون با گذشت ۸ سال از ابتدای برنامه ۲۰ساله، تراز منفی داریم، چراکه در این ۸ سال فقط وقت‌کشی کرده‌ایم. وی ادامه داد: صنعت گردشگری به شکلی است که با ترویج آن می‌توان بسیاری از مشکلات از جمله بیکاری را حل کرد و درآمد ارزی برای عرصه طبیعی ایجاد کرد.

خبر

والی ولایت هرات افغانستان:

از تجربیات آستان قدس در زمینه های مختلف استفاده خواهیم کرد

والی ولایت هرات جمهوری اسلامی افغانستان گفت: از تجربیات ارزشمند آستان قدس رضوی در زمینه های مختلف به ویژه در حوزه های کشاورزی و صنعتی استفاده خواهیم کرد.

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی آستان قدس رضوی،سید فضل ا... وحیدی در بازدید از مرکز نمایشگاه‌های آستان قدس رضوی ضمن ابراز خرسندی از سفر به مشهد مقدس و تشرف به حرم مطهر رضوی خاطرنشان کرد: جمهوری اسلامی ایران پس از پیروزی انقلاب اسلامی حرکت شتابانی را به سمت توسعه آغاز کرده و مجموعه آستان قدس رضوی نیز در خودکفایی و شکوفایی اقتصادی ایران اسلامی توانسته گام های بلند و موثری را بردارد.

وی تصریح کرد: در این نمایشگاه دریافتم که آستان قدس رضوی در راستای توسعه، ترویج و نشر معارف غنی اسلامی و اهل بیت(ع) با جدیت ورود داشته و تاریخ و فرهنگ اسلام را به جهانیان معرفی نموده است.وحیدی گفت: اینکه یک مجموعه اسلامی با این عظمت و وسعت در زمینه های فرهنگی،اقتصادی،صنعتی،ساختمانی و ... به فعالیت مشغول است،افتخارآفرین و قابل تقدیر است.والی هرات با اشاره به اینکه کشور افغانستان سال های متمادی را در جنگ و اختلافات داخلی و قومی سپری کرده است،بیان داشت: امیدواریم در آینده با بهره‌گیری از تجارب و دانش جمهوری اسلامی ایران در جهت توسعه فرهنگی و اقتصادی افغانستان بکوشیم.

شایان ذکر است، والی هرات به اتفاق ۴۰ نفر از مدیران کل و تجار ولایت هرات که به دعوت رسمی استاندار خراسان رضوی در مشهد حضور دارند، طی ۲ روز از مراکز مختلف آستان قدس رضوی بازدید خواهند کرد.

یک کارشناس ابنیه تاریخی در گفتگو با دنیای اقتصاد بیان کرد:

موتور خاموش موزه‌های ایران در جذب گردشگر

دنیای اقتصاد-گسترش موزه‌های دنیا و همکاری همه‌جانبه علمی، فرهنگی و صنعتی فی‌مابین در جهت دستیابی به اهداف فرهنگی از طریق هماهنگ ساختن اقدامات بین‌المللی و تدوین برنامه‌هایی مؤثر است که دارای خطوط اساسی همکاری مشترک و دوجانبه بین مردم و موزه‌ها در سطح جهانی باشد. بر اساس همین عقیده در قطعنامه شماره ۵ دوازدهمین مجمع عمومی کمیته بین‌المللی موزه‌ها ایکوم(ICOM) که در ۲۸ مه ۱۹۷۷ میلادی در مسکو برپا شد، روز ۱۸ مه برابر با ۲۸ اردیبهشت به‌عنوان روز جهانی موزه‌ها اعلام شد و از آن سال در روز یادشده در همه کشورهای عضو مراسمی برگزار می‌شود. به مناسبت این روز در گفتگویی با آرش رفیع کارشناس ابنیه تاریخی به بررسی نقش موزه‌ها در جذب گردشگر پرداختیم.

رفیع در گفتگو با خبرنگار دنیای اقتصاد اظهار کرد: به‌طور حتم با ورود یک گردشگر به یک منطقه یا شهر، زمان برای بازدید از تمام مکان‌های گردشگری و تورق تاریخ آن وجود ندارد، بنابراین موزه بهترین امکان برای انتقال علم، فرهنگ و هنر آن منطقه مورد بازدید است.

وی اضافه می‌کند: گام اول یک گردشگر فرهنگی، بازدید از موزه است. بنابراین ما باید شرایط را طوری مهیا کنیم که یک گردشگر خارجی در بازدید از هر موزه بتواند تاریخ، اطلاعات و ظرفیت‌های آن منطقه را به دست آورد. به همین دلیل اگر موزه‌های ما استاندارد باشند می‌توانند عامل مهمی در جذب گردشگر محسوب شوند.

وی افزود: به‌رغم تاریخ کهن و میراث قوی فرهنگی ایران متاسفانه صنعت موزه در کشور نه‌تنها از نظر اقتصادی موفق نیست، بلکه نمی‌تواند از سراسر دنیا مخاطب جذب کند.

■ **موزه‌های ایران مطابق استاندارد بین‌المللی نیست**

این کارشناس ابنیه تاریخی تصریح کرد: یکی از مشکلات مهم و اساسی در ایران این است که برنامه‌ها و حتی فضای موزه‌ها منطبق با فعالیت‌های گردشگری و علایق گردشگران نیستند.

این مقوله حتی گاهی چنان گسترده شده است که گاهی خود موزه‌ها، اهداف گردشگری را از کارکردهای خود حذف کرده‌اند. در حقیقت ما هنوز نتوانسته‌ایم در کشورمان به اهمیت موزه‌ها پی ببریم و از موزه به‌منظور رونق گردشگری و همچنین خلق تجربه در حوزه میراث فرهنگی بهره ببریم.

وی فاصله موزه‌های ایران با استانداردهای جهانی را بسیار زیاد می‌داند و تاکید می‌کند: باید به این نکته توجه کرد که از نظر کیفی هیچ یک از موزه‌های ایران در حد استانداردهای جهانی نیستند و امکانات و تجهیزات لازم را برای انتقال اطلاعات به جامعه و ایجاد جذابیت برای بازدیدکنندگان دراختیار ندارند.

از نظر کمی نیز تعداد موزه‌ها کافی نیست حتی خیلی از شهرها با وجود برخورداری از سابقه دیرین شهرنشینی یک موزه هم ندارند.

نشستی درباره سیاست های جمعیتی کشور در دانشگاه فردوسی مشهد؛

افزایش جمعیت؛ تهدید یا فرصت؟

دنیای اقتصاد، زهرا پزشکیان– روز دوشنبه، بیست ودوم اردیبهشت‌ماه، مناظره‌ای پیرامون سیاست‌های جمعیتی جمهوری اسلامی ایران درقالب کرسی‌های آزاد اندیشی نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه فردوسی مشهد برگزارشد. هدف اصلی از این مناظره، نقد و بررسی نامه‌ای بود که چندی پیش دکتر ناصر شاهنوشی، عضو هیئت علمی دانشکده کشاورزی دانشگاه فردوسی مشهد به رهبر فرزانه انقلاب نوشته بود و در آن دغدغه‌های خود و خطرات افزایش جمعیت را بیان کرده بود.

شاهنوشی:ما این جمعیت ۷۸ میلیون نفری را به قیمت تخریب منابع پایه، تخریب خاک و محیط زیست‌مان به‌دست آورده‌ایم.

■ مخالفت با افزایش جمعیت بحثی کارشناسی است نه سیاسی

در ابتدای این برنامه شاهنوشی با اشاره به این مسئله که بحث امروز صرفا یک بحث کارشناسی است و ما اینجا نیامده‌ایم که از منظر سیاسی بحث کنیم، گفت: در سال ۱۳۸۹ بنده را به فرهنگستان علوم دعوت کرده بودند تا درخصوص بحران آب صحبت کنم، اتفاقا در همان سال آیتا... سبحانی دغدغه افزایش جمعیت را مطرح کردند. من در آن جلسه گفتم با افزایش جمعیت بحران منابع آب به‌طور فزاینده‌ای گسترش خواهد یافت و از مسولان جلسه خواهش کردم به‌جای صدور بیانیه، اطلاعاتی که در این جمع تخصصی ارائه می‌شود و تبعات افزایش جمعیت را خدمت آیتا... سبحانی بگویند تا شاید نظر ایشان تغییر کند، ولی دوستان نپذیرفتند. وی با بیان اینکه بسیاری از مشکلات کشور ما ناشی از نگاه‌های نادرست، غیرکارشناسی و اطلاعات غلطی است که به مقامات نظام و مراجع داده می‌شود، بیان کرد: برخی افراد خدمت آیتا... سبحانی گفته بودند در ایران به ازای هر ۲ نفری که فوت می‌کنند ۱/۷ نفر متولد می‌شوند، درصورتی‌که مرکز آمار ایران اعلام کرد به‌ازای هرنفری که می‌میرد ۳نفر به دنیا می‌آیند و من دغدغه دارم که شاید دستی در کار است که بحث جمعیت را به‌طور تصنعی برای ما به یک بحران تبدیل کند.

این استاد اقتصاد کشاورزی با اشاره به اینکه در حال حاضر نرخ رشد جمعیت ایران ۱/۴ درصد است و ۰/۵ درصد از متوسط جهانی بالاتر است، افزود: به دوستانی که دغدغه پیر شدن جمعیت را دارند، باید گفت قبلا امید به زندگی در کشور ما ۴۵ سال بود که اوایل انقلاب به ۵۵ سال رسید و الان هم ۷۵سال است، وقتی امید به زندگی افزایش می‌یابد، طبیعتا افراد مسن در کشور زیاد می‌شوند و این مسئله کاملا طبیعی است. وی ادامه داد: بعضی از دوستان استناد می‌کنند که نرخ باروری به زیر ۲ رسیده است. درحالی‌که وقتی نرخ رشد جمعیت ما مثبت است دیگر تکیه بر نرخ باروری بی‌معناست. شاهنوشی با بیان اینکه ۲۰درصد جمعیت ما نابارور است و حدود ۳۰درصد یک تا دو بچه دارند و ۵۰درصد خانوارهای ما بیش از ۳ بچه دارند، گفت: اساسا این دغدغه که پتانسیل‌های پنجره جمعیتی ما در آینده بسته می‌شود کاملا بی‌اساس است. وی با اشاره به نرخ رشد جمعیت ۱/۲درصدی آمریکا گفت: اگر از شرق تا غرب امریکا حرکت کنید یک کشور سرسبز با کشاورزی غنی می‌بینید که بحران آب و کشاورزی ندارند، درحالی‌که اگر حتی نرخ رشد جمعیت ما یک درصد بشود، بازهم تا ۷۰ سال آینده جمعیت‌مان ۱۵۰ میلیون می‌شود و به‌لحاظ امکان آب در دسترس مثل فقیرترین کشورهای آفریقایی خواهیم شد.

■ حتی در شهرهای پرباران با بحران آب مواجهیم

شاهنوشی با اشاره به اینکه متوسط سرانه آب در دسترس در جهان ۸۶۰۰ مترمکعب است و اگر به کمتر از ۲۰۰۰برسد دچار تنش آبی و اگر به ۱۰۰۰ برسد دچار بحران آبی می‌شویم، گفت: الان در چند شهر پرباران مثل تبریز سرانه آب به ۶۰۰ مترمکعب رسیده است که این یعنی بحران آبی. وی با اشاره به کاهش نرخ رشد جمعیت در کل جهان و به تبع آن ایران، افزود: شرایط کشور ما کاملا نرمال است و تنها در طول این سال‌ها کشورهای گامبیا، موزامبیک و زامبیا رشد جمعیت‌شان از ۲/۵ درصد بیشتر شده است. این اقتصاددان با طرح این پرسش که آیا واقعا باید به جمعیت ۷۸ میلیونی کنونی می‌رسیدیم؟ گفت: ما این جمعیت ۷۸ میلیون نفری را به قیمت تخریب منابع پایه، تخریب خاک و محیط زیست‌مان به‌دست آورده‌ایم و اساسا اگر زیست‌بوم ما بخواهد تعادل بیولوژیکی‌اش را حفظ کند ظرفیت ۲۳ میلیون جمعیت را دارد. وی با اشاره به بحث اشتغال جوانان بیان کرد: در بحث اشتغال می‌گویند جمعیت ایران درحال پیرشدن است و فردا افراد جوان نداریم که برای ما کار کنند، درحالی‌که باید از این دوستان پرسید جوان‌های ما الان چه‌کار می‌کنند؟ در همین بلوار هاشمیه مشهد ۲۰۳بنگاه معاملات ملکی وجود دارد که در هرکدام ۵یا ۶ نفر جوان کار می‌کنند.

وی با اشاره به اینکه جمعیت مولفه قدرت نیست بلکه تکنولوژی و دانش است که جوامع را در موقعیت برتر قرار می‌دهد، گفت: مسئولان هندی علی‌رغم تصمیمات درستی که در زمینه اقتصاد گرفته اند به دلیل رشد لجام گسیخته جمعیت نتوانسته اند به موفقیت برسند و دارای بیشترین جمعیت و بیشترین تعداد افراد فقیر هستند. شاهنوشی در بخش پایانی سخنان خود با اشاره به اینکه کشور ایران در اقلیم خشک واقع شده است و پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد که تا ۲۵ سال آینده به سمت خشک‌تر شدن می‌رود، گفت: بنده اعتقاد دارم ما بحرانی به عنوان بحران جمعیت در ایران نخواهیم داشت بلکه مشکل اصلی ما بحران های اقتصادی و اجتماعی و زیست محیطی‌ای است که ناشی از افزایش جمعیت بر ما در آینده تحمیل می‌شود.

■ تعادل پویای ساختار جمعیتی، هدف سیاست‌های جمعیتی است

سپس دکتر محمدجواد محمودی، رئیس موسسه مطالعات جامع جمعیتی کشور به سخنرانی پرداخت. وی با بیان اینکه من مبنای صحبتم را نامه آقای شاهنوشی به رهبری قرار می‌دهم، گفت: گزارش توسعه انسانی سازمان ملل می‌گوید مردان و زنان ثروت‌های واقعی یک جامعه هستند و آنان که می‌گویند جمعیت مولفه قدرت نیست باید پاسخگو باشند. چرا سازمان ملل که از سال ۱۹۹۰ گزارش توسعه انسانی را منتشر می‌کند مولفه اصلی‌اش مردم هستند؟ وی با اشاره به اینکه منابع انسانی پایه اصلی ثروت را تشکیل می‌دهند، عنوان کرد: شما در الگوهای توسعه چیزی به نام منابع طبیعی نمی‌بینید چراکه این منابع ثابت هستند و به کنار می‌روند اما انسان‌ها عواملی فعالی هستند که سرمایه‌ها را متراکم می‌سازند و از منابع طبیعی بهره‌برداری می‌کنند. پس ما به دنبال افزایش رشد جمعیت نیستیم، بلکه به دنبال افزایش رشد باروری هستیم. رئیس موسسه مطالعات جامع جمعیتی کشور ساختار کلی جمعیت را مثل یک اندام‌واره که باید رشد موزون داشته باشد توصیف کرد و افزود: ما نگران پیری هستیم چون رشد جمعیت باید موزون باشد. درگذشته تعداد سالمندان بالای ۶۰ سال ما ۳درصد بود، اما درحال حاضر ۸درصد است و ما نگران بهم خوردن این ساختار هستیم. بنابراین هدف سیاست‌های جمعیتی نه افزایش است و نه کاهش بلکه تعادل پویای ساختار جمعیتی است. وی با اشاره به اینکه عوض شدن ساختار باعث کم شدن تعداد فرزندان ما شده است و باید ساختار را دگرگون کرد، گفت: بحث اصلی این است که باید در سیاست‌ها تجدید نظر کنیم یا نه؟ نرخ باروری ما از سال ۱۳۷۹ تا کنون به زیر حد جانشینی رسیده است و این روند تداوم پیدا کرده است و این خود چالش‌های سیاسی، امنیتی و... ایجاد می‌کند. محمودی ادامه داد: ما به این علت می‌گوییم باید در سیاست‌های جمعیتی تجدیدنظر کنیم که با چند چالش مواجه می‌شویم. اولین آنها میزان باروری و تجدید نسل است. بعد کاهش حجم کل جمعیت ملی است.

آیا آقای دکتر شاهنوشی اعتقاد ندارند که روزی فرامی‌رسد که نرخ رشد جمعیت ما صفر می‌شود و حجم جمعیت کاهش می‌یابد؟ نرخ مرگ و میر ما الان۶ در ۱۰۰۰ است یعنی به ازای هر هزار نفر ۶ نفر فوت می‌کنند و این نرخ هر اتفاقی هم که بیفتد از این پایین‌تر نمی‌آید. برخلاف آنچه دکتر شاهنوشی گفتند که نرخ مرگ‌ومیر با تکنولوژی رابطه معکوس دارد و این اصلا صحیح نیست. محمودی با اشاره به بی‌اهمیت بودن نرخ رشد جمعیت، گفت: چیزی‌که مهم است نرخ باروری است که از سال ۱۹۹۰ از ۶/۵ فرزند به ۱/۷ فرزند رسیده است و این، افزایش سالمندی را به دنبال خواهد داشت. وی با بیان اینکه سازمان ملل در سال ۲۰۱۰ پیش‌بینی کرده که اگر نرخ باروری در سال ۱۴۲۰ به حدود ۱/۵ فرزند برسد جمعیت ایران ۳۱ میلیون نفر خواهد شد که حدود ۴۷ درصد آن پیر هستند، تصریح کرد: ما در سال ۱۳۸۵، ۵ میلیون نفر سالمند داشتیم که در ۱۴۰۵ به ۱۰ میلیون نفر می‌رسد، چطور می‌خواهیم از اینها مراقبت کنیم؟ همچنین آمار سازمان ملل می‌گوید در ایران در سال ۱۳۵۰ میانه سنی ۲۲ سال بوده است و در سال ۱۳۷۹ به ۲۰ سال رسیده و سال ۱۳۸۹ به ۲۷ سال رسیده است و پیش‌بینی می‌کند که سال ۱۴۰۴ به ۳۶ سال و در سال ۱۴۲۹ به ۴۷ سال می‌رسد که این مسئله بسیار خطرناک است. محمودی در پایان سخنانش با اشاره به این مسئله که کمبود آب به افزایش جمعیت ربطی ندارد، بیان کرد: اگر ما مشکل آب داریم به علت مصرف بی‌رویه است و درصورتی‌که نرخ بهره‌وری آب در بخش کشاورزی را بالا ببریم مشکل تا حدودی رفع می‌شود.

■ با ایجاد اشتغال و ازدواج، تعادل جمعیت حفظ خواهد شد

پس از پایان صحبت‌های محمودی، شاهنوشی به برخی از ایرادات وی پاسخ داد. وی گفت: درست است که نیروی انسانی مهمترین شاخصه توسعه است، اما این به‌شرطی اتفاق می‌افتد که نیروی انسانی به سرمایه انسانی تبدیل شود، و اگرخود انسان‌ها مولفه رشد اقتصادی بودند کشورهای آفریقایی باید الان در شمار کشورهای پیشرفته می‌بودند. وی همچنین با اشاره به اینکه تاکنون حتی ۱۰درصد پیش‌بینی‌های سازمان ملل نیز محقق نشده است، افزود: بر مبنای همین پیش‌بینی‌ها و نرخ رشد جمعیت ما در سال ۶۴ الان جمعیت ما باید به ۹۰۰ میلیون نفر می‌رسید. این استاد دانشگاه فردوسی مشهد در پاسخ به حائز اهمیت نبودن بحران آب، گفت: زمانی کشور ما ۳۵ میلیون نفر جمعیت داشت و بحران کمتر بود، الان ۸۰ میلیون نفر جمعیت دارد و این بحران اساس جامعه ما را متزلزل می‌کند. همچنین بحث ما میزان مصرف آب نیست، بلکه آمار می‌گوید سرانه آب در دسترس ما کم است، یعنی به هر نفر جمعیت چقدر آب می‌رسد. حتی اگر بهره‌وری در بخش کشاورزی را هم بالا ببریم مشکلی از ما حل نمی‌کند. شاهنوشی در پایان گفت: حرف من این است که آنقدر هیاهو نکنید که جمعیت ما رو به کاهش است، بلکه بروید و فضای کسب و کار را بهبود ببخشید تا ازدواج‌ها افزایش یابد و با همان نرخ ۲ فرزند ما دچار هیچ مشکلی نخواهیم شد.

پس از پایان صحبت‌های دو طرف، تعدادی از دانشجویان نیز به بیان نظراتشان پرداختند و ایرادات خود را نسبت به نظرات کارشناسان بیان کردند. گفتنی است که این جلسه مناظره حدود ۳ ساعت به طول انجامید.

شاهنوشی: قبلا امید به زندگی در کشور ما ۴۵ سال بود که اوایل انقلاب به ۵۵ سال رسید و الان هم ۷۵سال است، وقتی امید به زندگی افزایش می‌یابد، طبیعتا افراد مسن در کشور زیاد می‌شوند و این مسئله کاملا طبیعی است

محمودی: قبلا تعداد سالمندان بالای ۶۰ سال ما ۳درصد بود، اما الان ۸درصد است و ما نگران بهم خوردن این ساختار هستیم. بنابراین هدف سیاست‌های جمعیتی نه افزایش است و نه کاهش بلکه تعادل پویای ساختار جمعیتی است

گزارش دنیای اقتصاد به مناسبت «روز جهانی ارتباطات و روابط عمومی»:

استفاده از مزایای روابط عمومی مدرن؛نیاز صاحبان صنعت

دنیای اقتصاد، سهیلا قاسم زاده – بر کسی پوشیده نیست امروزه روابط عمومی در کمک به تصمیم‌گیری‌های مدیریتی و استراتژیک یک سازمان نقشی قابل توجه دارد. مهمترین ابزار مدیریتی برای فعالیت‌های حرفه‌ای، علمی و الکترونیکی از مشخصه‌های جدید روابط عمومی در عصر ارتباطات است.

بنا بر ایـن اهمیت جایـگاه روابط عمومی در عصـر ارتباطـات و در دورانی که اطلاع‌رسـانی در همه عرصه‌ها پیشـتاز است، دو چندان شده است به گونه‌ای که موفقیت سازمان‌ها، ادارات و شـرکت‌ها و دوامشان در عرصه‌ها و فعالیت‌های تخصصـی به عملکـرد روابـط عمومی‌های آنها وابسته است.

بیست‌وهفتم اردیبهشت‌ماه روز جهانی روابط عمومی و ارتباطات صرفا یک عنوان در صفحات تقویم نیست، بلکه یک سرفصل از تعهد، تخصص، علم و هنر است.به همین مناسبت با یکی از کارشناسان روابط‌عمومی و عضو هیئت علمی دانشکده ارتباطات پیام نور خراسان رضوی گفتگویی داشتیم که در ادامه می آید.

علیمردانی، کارشناس روابط عمومی در گفتگو با دنیای اقتصاد اظهار کرد: صنعت روابط‌عمومی در دهه گذشته رشد روزافزونی داشته است، اما این صنعت در همه کشورها به یک شکل رشد نیافته و در برخی به تازگی شکل یک صنعت را به خود گرفته است. مروری بر رشد صنعت روابط‌عمومی در سال‌های گذشته، در کشورهای مجاور که از منظرهای متفاوتی چون فرهنگی، منابع طبیعی و اقتصادی هم سطح با ایران و حتی پایین‌تر از ایران بوده‌اند، حاکی از پتانسیل عظیمی است که این صنعت در منطقه دارد.

وی افزود: ایران کشوری است که مبحث روابط‌عمومی در آن سابقه بسیار طولانی دارد ولی در کشورما چیزی به‌عنوان صنعت روابط‌عمومی مدرن وجود ندارد. فعالیت‌های روابط‌عمومی در بخش دولتی و سازمان‌های نیمه‌دولتی خلاصه شده‌اند و بخش خصوصی سهم بسیار کمی از آن داشته اند. شاید گفته شود شرایط سیاسی- اقتصادی ایران به این صنعت اجازه رشد بیشتر نداده است، اما کشوری که ۷ درصد منابع طبیعی جهان را داراست و دومین کشور جوان دنیا به‌شمار می‌رود، بستری مناسب برای توسعه و سرمایه‌گذاری در بخش‌های صنعتی، تولیدی، تجاری و خدماتی دارد. پس دلایل دیگری باید برای عدم وجود صنعت روابط‌عمومی در کشور یافت.

■ روابط عمومی به مثابه یک صنعت

این کارشناس روابط عمومی تصریح کرد : عدم رشد صنعت روابط‌عمومی موجب پایین آمدن پتانسیل درآمدزایی شده که موجب جذب فارغ‌التحصیلان این رشته به کارها و مشاغل غیرمرتبط گردیده است.

یکی از دغدغه‌های متخصصان روابط‌عمومی، عدم آگاهی صاحبان صنعت از روابط‌عمومی مدرن و کارکردهای آن است

وی گفت: میزان آگاهی صاحبان صنعت و مدیران ارشد سازمان‌ها نسبت به توانایی‌های روابط‌عمومی و چگونگی تأثیرگذاری آن در سودآوری و بقای سازمان پایین است.

نگاهی به آمار صنعت روابط‌عمومی در دنیا نشان می‌دهد که در کشورهای پیشرفته، با به وجود آمدن رکود اقتصادی، تمرکز صنایع به روابط‌عمومی تغییر پیدا کرده است. علت این امر را می‌توان در پایین آمدن بودجه‌های تبلیغاتی در دوران رکود و اثرگذاری بیشتر روابط‌عمومی جستجو کرد. از طرفی امروزه حتی در شرایط رونق اقتصادی هم تمرکز شرکت‌های خصوصی و دولتی به ایجاد گفتگوی دو طرفه با مخاطبان برای ایجاد وفاداری و حسن‌نیت سوق داده شده که از کارکنان روابط‌عمومی به‌عنوان بهترین متخصصان برای رسیدن به این هدف استفاده می‌شود.

■ روابط عمومی ابزار سوددهی سازمان‌ها

زهرا علیمردانی با بیان اینکه روابط‌عمومی باید ابزاری برای سوددهی بیشتر سازمان‌ها باشد افزود:نگاه سنتی به روابط‌عمومی حاکی از این است که بخش روابط‌عمومی هر سازمان و فعالیت‌های روابط‌عمومی صرفا هزینه‌زا بوده و کمکی در جهت افزایش سودآوری سازمان نخواهد کرد. امروزه با در دست داشتن ابزارهایی برای ارزیابی کمپین‌های روابط‌عمومی و بازگشت سرمایه، این نگرش در دنیا تغییر یافته و به روابط‌عمومی نه‌تنها به عنوان بخشی برای ایجاد دوستی و رابطه بین سازمان و مخاطبان آن، بلکه به عنوان بخشی مهم برای کسب موفقیت نگاه می‌شود .

علیمردانـی با اشـاره به اینکـه روابط‌عمومی نگهبـان و ارتقاءدهنده برند اسـت، می‌گوید: در دنیای رقابتی امروز، اگر برای ارتقاء و اسـتحکام برند برنامـه‌ای تدارک دیده نشـود، نه‌تنها برند آسـیب‌پذیر می‌شود، بلکه خیلی راحت می‌تواند به دسـت فراموشـی سپرده شـود و برنامه‌های ارتباطی، پایش رسـانه‌ها، خبرسازی و اثرگذاری در افکار عمومی به‌ویژه در شبکه‌های اجتماعی، از یکپارچگی، انسـجام و تمامیـت برند مراقبت کرده و ارتقاء و پیشرفت آن را مدیریت می‌کند. وی تاکید کـرد: یکی از مهم‌تریـن دغدغه‌های متخصصان روابط‌عمومی عـدم آگاهی صاحبان صنعـت از روابط‌عمومی مدرن و کارکردهای آن است و با تشکیل کمیته‌ای متشکل از کارشناسان روابط‌عمومی و تدارک دیدن برنامه‌ای منسجم و یکپارچه می‌توان در جهت شناساندن این صنعت به صاحبان صنایع کشور قدم برداشت .

یادداشت هفته

ییلاقات پتانسیلی برای اکوتوریسم

دشت کشف رود و کوه‌های هزارمسجد و بینالود در شمال و جنوب در طول تاریخ سرزمینی زیبا و سرسبز بوده است. سال‌هاست که دیگر سناباد و الندشت را شهر بلعیده است و کمتر کسی می‌داند روزگاری به‌جای دود و ترافیک سنگین در خیابان سناباد درختان توتی بوده‌اند که رودخانه‌ای پر آب از پای آنها می‌گذشته است. حتی سایه‌سار درختان کهن بلوار وکیل‌آباد هم دیگر در صدای زمخت ریل قطار شهری گم شده است. با همه اینها امروز مشهد همچنان دل به ییلاقات شاندیز، طرقبه، اخلمد و چند دره سبز کوچک دیگر خویش خوش می‌دارد. اما چندسالی است که غول‌های بولدوزر، آهن و بتون به جان این نگین‌های سبزی افتاده‌اند که در نوع خود منحصربه‌فرد بوده و با داشتن طبیعتی آرام هر بازدیدکننده‌ای را در خلسه آرامششان فرو می‌برند. اگر امروز طراحان برنامه‌ای برای مهار این آفت طبیعت برانداز نریزند، فردا دیر است و چندی نمی‌پاید که از همه آن همه آرامش آبشارهای کوچک و جویبارهای پیچاپیچ هیچ نمی‌ماند جز ترافیک و دود و آهن و سیمان و ساختمان‌های بدقواره‌ای که در هر کدام از آنها چند زر اندوز ثروت‌هایشان را به رخ یکدیگر می‌کشند به قیمت دفن طبیعت زنده.

زیست‌گاه مناسب، مهمترین موهبت طبیعت برای موجودات زنده است. در این میان انسان آسیب‌پذیری بیشتری از نامساعد بودن محیط زیست خود دارد. زیرا نیازهای انسان بسیار فراتر از برآوردن احتیاجات فیزیولوژیکی اوست و تنها به زیستن و زنده ماندنش محدود نمی‌ماند. امروزه بشر می‌داند که زیستن بر روی این کره خاکی یک همزیستی است، یک همزیستی با تمام موجودات زنده. انسان امروز می‌داند که انقراض حتی یک گونه گیاهی یا حیوانی تاثیری ناخوشایند بر اکوسیستم جهانی و بر فرایند حیات همه موجودات زنده دارد. ما امروز می‌دانیم که نه منافع شخصی خود را می‌توانیم مستقل از سلامت محیط زیستمان و منافع اجتماعی تعریف کنیم و نه منافع ملی را فارغ از منافع جهانی.

بنابراین انسان باید با دقت بسیار رابطه خود را با اجتماع و محیط زیست خویش تعریف کند. امروزه در تمام کشورهای توسعه‌یافته، پروتکل‌های دقیقی تدوین شده‌اند که رابطه زندگی و فعالیت‌های انسانی را با محیط زیست خود تعریف می‌کنند. مالکیت زمین‌ها، جنگل‌ها، مراتع، مرداب‌ها، دریاچه‌ها و دریاها بر اساس مقررات ویژه‌ای است که در چارچوب آن هم امکان استفاده صحیح برای انسان فراهم می‌شود و هم ضمانت لازم برای توسعه پایدار وجود دارد. توسعه پایداری که در امتداد آن بهره‌برداری از محیط زیست به قیمت نابودی آن تمام نشود.

در کشور ما نیز مقررات بسیاری وجود دارند که چگونگی تملک و بهره‌برداری از محیط زیست و منابع طبیعی را مشخص می‌کنند. خوشبختانه سازمان‌ها و وزارتخانه‌های متعددی هم وجود دارند که مسئولیتشان در همین زمینه‌هاست. سازمان محیط زیست، سازمان زمین‌شناسی، سازمان هواشناسی، سازمان جنگل‌ها و منابع طبیعی و نظایر اینها. هیچ تردیدی نیست که اگر این سازمان‌ها و مقررات ویژه‌ای که در چارچوب آنها فعالیت می کنند نبود، معلوم نبود اکنون وضعیت منابع طبیعی و محیط زیست ایران تا چه اندازه اسفناک بود. بنابراین تا همین جای کارهم باید از وجود این سازمان‌ها و چگونگی انجام وظایفشان سپاسگزار بود، اما و هزار اما که هنوز خلاهای قانونی بسیاری وجود دارند و نیز مشکلات بسیاری در اجرای همین قوانین موجود که باعث آسیب‌های جدی و در برخی موارد خسارت‌های جبران‌ناپذیری بر محیط زیست ما می‌شود. عدم وجود طرح جامع مناطق ییلاقی کشور یکی از این خلاهای قانونی است. با توجه به اینکه بخش عظیمی از کشور ما در اقلیم خشک و نیمه‌خشک واقع شده است. جویبارها و کوهسارهای سبز و خرمی که در جای‌جای این سرزمین خشک هستند لبخند زیبای زندگی را بر چهره کویرزده کشورمان می‌نشانند. این دره‌های سرسبز و این واحه‌های حیات مهمترین موهبت‌های طبیعی ما هستند که قدر و ارزشی را برایشان نمی‌توان برشمرد.

امروزه توسعه شبکه راه‌های کشور باعث سهولت دسترسی همه اقشار مردم به این مناطق شده است. اگرچه رویکرد مردم به بهره‌برداری از طبیعت خود می‌تواند باعث حفظ و مراقبت از آن شود. اما اگر این هجوم بی‌رویه قاعده‌مند و در چارچوب مقررات و پروتکل‌های تعریف‌شده سامان نیابد، به سرعت باعث تخریب و چه بسا در میان‌مدت باعث نابودی کامل این مواهب ارزشمند طبیعی شود. تغییر کاربری یک باغ به ویلا بسیار ساده است، باغی خریداری می‌شود! متاسفانه به قیمت ارزان (نسبت به مناطق شهری) بعد مطابق سلیقه و توان مالی مالک دیواری در اطرافش کشیده شده و بلافاصله برخی از درختان قلع و قمع می‌شوند و ساختمانی بی‌قواره یا مجلل به‌جای آن درختان ساخته می‌شود. راه‌های دسترسی هم بر اساس توافق مالکان بی‌هیچ حساب و کتابی از میانه این املاک بد و بدقواره می‌گذرند و دست‌اندازی‌های بی‌حساب و کتاب به طبیعت بکر را دور و دورتر می‌برند.

باید به سرعت یک طرح جامع و نیز طرح‌های اجرایی برای تمام مناطق ییلاقی کشور تهیه و سخت‌گیری‌های کافی برای اجرای آن اعمال شود. این طرح‌ها باید در چارچوب طرح آمایش سرزمین باشد و متناسب با نیازها و پتانسیل‌های هر منطقه به صورت جداگانه برای همان منطقه تدوین گردد. ایجاد ویلاهای شخصی و پارک‌های ملی در هر منطقه باید در چارچوب معماری‌های مصوب و بوم‌سازگار بوده و به هیچ وجه امکان تصرف و ساخت‌وسازهای خارج از آن فراهم نشود. علاوه بر این باید کنترل کاملی بر زمین‌های اطراف این مناطق اعمال شود تا از تصرف‌های غیرقانونی که متاسفانه امروزه به یک پدیده مخرب قابل توجه تبدیل شده است جلوگیری شود.

در غیر این صورت اگر کار به همین شکل پیش برود و از طرف سازمان‌های مسئول کنترل قاطع و موثری بر این روند انجام نشود دیری نخواهد پایید که تمامی این مناطق ییلاقی به‌طور کامل نابود خواهند شد. آن روز دیگر برای احیای این گنج‌های سبز در این کویر فقیر تشنه دیر است و کاری از هیچکس برنخواهد آمد. این مناطق علاوه بر اینکه سرمایه اصلی حیات در کشور کویری ما به شمار می‌روند، با برنامه‌ریزی صحیح می‌توانند به‌عنوان یک منبع عظیم درآمدی نیز در صنعت اکوتوریسم مورد استفاده قرار گیرد.

*عضو هیئت علمی گروه مهندسی آب دانشگاه فردوسی

www.DONYA-E-EQTESAD.com ● Mashhad@ donya-e-eqtesad.com

روزنامه اقتصادی صبح ایران
صاحب امتیاز : دنیای اقتصاد تابان
مدیر مسئول: علیرضا بختیاری
مدیر هنری:سید علی طاهری
نشانی:خیابان مطهری، حد فاصل خیابان های سنایی و میرزای شیرازی، پلاک ۳۷۰
کد پستی: ۱۵۸۶۶-۹۷۵۱۱

دنیای اقتصاد
روزنامه صبح ایران
ضمیمه هفتگی خراسان رضوی
سه شنبه ۳۰ اردیبهشت ماه ۱۳۹۳/ ۲۰ رجب ۱۴۳۵/ ۲۰ می ۲۰۱۴/ شماره ۳۲۰۳

به کوشش سرپرستی خراسان رضوی
نشانی:مشهد،بلوار شهید صادقی،خیابان آپادانا،شماره ۱۳
تلفن:۷۶ ۴۲ ۷۶۲ -۳۰ ۷۶ ۷۲۳- ۰۵۱۱
تلفکس تحریریه:۱۶ ۷۵ ۷۲۳- ۰۵۱۱
آگهی ها: ۹۳ ۲۷ ۵۰۹ ۰۹۱۵
نشانی الکترونیک:
mashhad@den.ir

خبر کوتاه

معرفی چهره‌های برتر اقتصاد کشاورزی در مراسم اختتامیه نهمین کنفرانس دوسالانه اقتصاد کشاورزی؛ در اختتامیه کنفرانس دوسالانه اقتصاد کشاورزی، چهره‌های برتر این رشته معرفی شدند و نشان انجمن اقتصاد کشاورزی را از دست معصومه ابتکار معاون رئیس جمهور و سیدصفدر حسینی مدیرعامل صندوق توسعه ملی دریافت کردند. دکتر محمود دانشور کاخکی عضو هیئت علمی دانشگاه فردوسی مشهد از جمله چهره‌هایی بود که به‌عنوان چهره‌های برتر اقتصاد کشاورزی مورد تقدیر قرار گرفت.

نیشابور با ۴۵درصد، رتبه اول جذب بازدیدکننده را در خراسان رضوی به جز مشهد دارد

دنیای اقتصاد به مناسبت روز بزرگداشت خیام بررسی می کند:

نیشابور، ظرفیت گردشگری ازیادرفته

دنیای اقتصاد، سپهراستیری- یکشنبه ۲۸ اردیبهشت‌ماه روزبزرگداشت حکیم عمر خیام بود، به همین مناسبت در میان آگهی‌های تورهای مسافرتی به دنبال برنامه‌ای برای سفر به نیشابور می‌گشتیم تا بتوانیم این روز را نزد خیام به پایان برسانیم. نکته جالب در این جستجوها این بود که تا دلتان بخواهد آگهی تور ترکیه، استانبول و... به چشم می‌خورد، اما از تورهای نیشابور و خیام خبری نبود. در حالی‌که هرساله برنامه‌های متعدد و متنوعی برای بزرگداشت مولانا در قونیه برگزار می‌شود و تعداد زیادی از فارسی‌زبانان را به این کشور می‌کشاند، در روز بزرگداشت خیام تور تخصصی و ویژه‌ای برای بازدید از خیام و نیشابور وجود نداشت. این اتفاق بهانه ای شد برای مقایسه عملکرد ترکیه در مقابل مولانا به‌عنوان یک گنجینه فرهنگی و آنچه ما برای مفاخری چون خیام، عطار، حافظ و... انجام می‌دهیم. توجه به مولانا و شخصیت‌هایی چون او چه نتایجی برای ترکیه به ارمغان می‌آورد و چرا ما برای نیشابور و بزرگان این خطه هیچ برنامه ویژه‌ای نداریم؟ نیشابوری که مدیر کل آمار و اطلاعات استانداری خراسان رضوی درباره آن می‌گوید: در بحث بازدیدها اگر موقعیت زیارتی مشهد را محاسبه نکنیم، نیشابور با ۴۵درصد، رتبه اول جذب بازدیدکننده در استان خراسان را به خود اختصاص داده‌است. برای آشنایی هرچه بیشتر با عملکرد ترکیه و ایران در این زمینه، مرور کوتاهی بر کارنامه این دو کشور خواهیم داشت و در ادامه در گفتگویی با دکتر جعفر خیرخواهان، عضو هیئت علمی پژوهشکده گردشگری جهاد دانشگاهی، به بررسی چگونگی بهره‌مندی از سرمایه‌های نمادین می‌پردازیم.

■ حضرت مولانا و ترکیه

ترکیه طی سال‌های اخیر مراسمی برای بزرگداشت مولانا در قونیه برگزار می‌کند. این مراسم که گاها ۱۰شب نیز به درازا می‌کشد مولوی‌دوستان بسیاری را از سراسر جهان در قونیه جمع می‌کند، اما آنچه در این بین بسیار حائز اهمیت است برنامه‌هایی است که قبل و بعد از این مراسم تدارک دیده شده است.

در ترکیه برای معرفی هرچه بیشتر مولوی به جهانیان، مثنوی معنوی به ۲۰ زبان دنیا منتشر شده و به افرادی چون همسر رئیس جمهوری آمریکا، پاپ و... اهدا شده است، در همین راستا قطاری به نام «قطار مولانا» از ۱۷ کشور دنیا گذر کرد و به معرفی مولانا و کشور ترکیه پرداخت، در بزرگداشت‌های برگزار شده افرادی چون نخست‌وزیر و وزیر امور خارجه ترکیه و رئیس‌جمهوری تاجیکستان نیز شرکت کردند.

از همه جالب‌تر آنکه ترکیه برای جذب هرچه بیشتر توریسم از سرمایه سایر کشورها نیز بهره می‌برد، برای مثال در میان اسامی کنسرت‌های موسیقی برگزار شده در بزرگداشت مولانا، نام چهره‌های نام‌آشنای موسیقی ایران نیز به چشم می‌خورد.

به گزارش هنرآنلاین، ورود هر گردشگر به ترکیه حدود هزار دلار درآمد ایجاد می‌کند، بر همین اساس می‌توان گفت در زمان برگزاری مراسم بزرگداشت مولانا حدود دو میلیارد دلار درآمد نصیب کشور ترکیه می شود.

■ خیام و نیشابور

نیشابور شهری است که به‌عنوان یکی از مناطق نمونه گردشگری کشور شناخته شده و به عضویت میراث معنوی جهان در یونسکو درآمده است. از جاذبه‌های این شهر می‌توان از دهکده چوبی، کاروانسرای شاه عباسی و بازار سرپوشیده‌ای که متعلق به دوره صفویه است، یاد کرد. اما مهمترین جاذبه این شهر مدفن بزرگانی چون خیام، عطار، کمال‌الملک و پرویز مشکاتیان است.

به گفته مسئولان فارغ از توریست زیارتی، بیشترین توریست استان را نیشابور به خود اختصاص داده است. اما متاسفانه شهری با چنین سرمایه‌هایی با فقدان پایانه‌های حمل‌ونقل مناسب، مراکز گردشگری جذاب، هتل‌ها و اقامتگاه‌های خوب و بعضا سرویس بهداشتی در برخی از آرامگاه‌های یاد شده مواجه است. چنانچه مشخص است بهره‌مندی تمام‌وکمال از تمامی سرمایه‌های موجود در شهر نیشابور صورت نگرفته است، چه برسد به بهره‌مندی از تمامی سرمایه‌های ملی و مانند ترک‌ها بهره‌مندی از سرمایه‌های خارجی.

تنها کافیست برنامه‌ریزی شهری قونیه و نیشابور را با یکدیگر مقایسه کنید. قونیه شهری است که با جاذبه‌های هرچند اندکش شما را محو تماشای خود می‌کند، اما در اطراف آرامگاه خیام زمین‌های خالی و لمکده‌های سنتی بسیاری را نظاره می‌کنید که نه تنها گردشگران بلکه ساکنان نیشابور نیز به ندرت چنین مکانی را برای تفریح برمی‌گزینند و تنها طرح اجرا شده در این حوالی افلاک‌نمایی است که قرار بود روزگاری به بزرگ‌ترین افلاک نمای خاورمیانه بدل گردد اما با گذشت ۱۶ سال از کلنگ‌زنی این طرح همچنان نیمه‌تمام باقی مانده است. با توجه به درآمد چند میلیاردی ترکیه از تنها شاعر فارسی زبان مدفون شده در این سرزمین، روشن می‌شود که ما چه فرصت‌های بسیاری را تا کنون از دست داده‌ایم.

■ ایران؛ رتبه ۱۰ جاذبه‌های گردشگری و رتبه ۱۱۴ رقابت‌پذیری گردشگری

امروزه در ادبیات اقتصادی، سرمایه‌هایی چون خیام و مولوی را سرمایه‌های نمادین (Symbolic Capitals) می‌خوانند. لطفا اندکی درباره این نوع از سرمایه برایمان توضیح دهید.

اصطلاح «سرمایه نمادین» عمدتا در جامعه‌شناسی و مردم‌شناسی استفاده می‌شود و به معنای اعتبار، وجهه و احترامی است که اشخاص خاص و تاثیرگذار در حوزه‌های گوناگون هنری، ادبی، فرهنگی، ورزشی، سیاسی و غیره آن به‌دست آورده‌اند و می‌توان آن را در شمار سرمایه اجتماعی یک جامعه به حساب آورد. بدیهی است هر کشوری داشته‌ها و سرمایه‌های متنوع و البته محدودی دارد که به آن ثروت ملی گفته می‌شود. بخشی از این ثروت ملی به شکل موهبت‌های طبیعی و خدادادی از نسل‌های گذشته برای ما به ودیعه گذاشته شده است و ما نیز باید سعی کنیم آنها تبدیل به احسن کرده و به نحو بهتری برای نسل‌های آتی حفظ نماییم و بخشی دیگر نیز به شکل میراث فرهنگی و تمدنی است که تمدن و تاریخ ایران و اسلام و خمیرمایه جامعه ایرانی را شکل می‌دهد. پس این سرمایه‌ها می‌تواند به شکل سرمایه طبیعی، انسانی، فیزیکی، اجتماعی وجود داشته باشد و سرمایه نمادین هم یا در افراد حاضر و زنده تبلور می‌یابد یا در کسانی که درگذشته‌اند و ما به‌صورت میراث فرهنگی و تاریخی از آنها یاد می‌کنیم و باید درپی حفظ و صیانت از این سرمایه‌ها باشیم.

بهره‌برداری از سرمایه‌های نمادین در قیاس با سایر اشکال سرمایه (سرمایه اجتماعی، انسانی، اقتصادی و...) چه مزیت‌هایی دارد؟

اکثر انواع سرمایه مثل سرمایه‌های فیزیکی و انسانی نیازمند تولید و تربیت هستند و به مرور زمان دچار پدیده استهلاک، فرسایش و سرانجام نابودی می‌گردند، مثلا سرمایه طبیعی‌ای چون نفت و گاز تمام می‌شود یا سرمایه‌هایی مانندجاده، سد، فرودگاه و نیز سرمایه انسانی دچار فرسایش و زوال می‌گردند. اما سرمایه نمادین از این مزیت برخوردار است که معمولا از بین نمی‌رود، مثلا اهرام ثلاثه در مصر یا مجموعه تخت جمشید در ایران هزاران سال برقرار بوده‌اند. همچنین فردوسی و شاهنامه و از جمله داشته‌هایی هستند که به گفته خودش عجم را زنده کرده است و کاخی بلند است که از باد و باران گزندی نمی یابد.

از نگاه سایرین هم ایران واقعا تمدن و فرهنگ درخشانی دارد برای مثال مایکل آکس‌ورثی در کتاب خود «تاریخ ایران: امپراتوری اندیشه» استدلال می‌کند که برخلاف امپراتوری‌های چنگیزخان یا آتیلا که با تیغه شمشیر بر جهان تاثیر گذاشتند، ایران بیش از هر چیز از راه اندیشه‌ها و آرمان‌های خود جهان را تحت تأثیر قرار داده است. آکس‌ورثی کتاب خود را با این عبارت آغاز می‌کند: «ایران یکی از کهن‌ترین تمدن‌های جهان است، و از همان آغاز در رده پیچیده‌ترین و تفکربرانگیزترین تمدن‌های جهان بوده است. جنبه‌هایی از تمدن ایرانی وجود دارند که تقریبا هر انسانی، در این سیاره به طریقی آن را لمس کرده است. ایران، ادیان، عوامل نفوذ، جنبش‌های فکری و ایده‌هایی داشته است که نه‌تنها در داخل ایران، بلکه در بیرون از ایران و سرتاسر جهان ایجادکننده تغییرات بوده است.»

عملکرد کشورمان را در بهره‌برداری از چنین سرمایه‌هایی (سرمایه نمادین) چطور ارزیابی می‌کنید؟

متاسفانه ما در حال مستهلک کردن همه سرمایه‌هایمان هستیم، بدون اینکه سرمایه جدیدی را به موجودی سرمایه‌های خود بیفزاییم. همانطور که می‌دانید کشورهایی که زمانی در قلمروی کشور ایران بودند و قدمت زیادی ندارند در حال دست‌اندازی به این سرمایه‌ها هستند. به واقع سرمایه‌های ما در همه انواع آن در حال ته‌کشیدن و نابودی یا به عبارت علمی‌تر کمتر از حد بهینه استفاده کردن (underutilize) هستند. از نیروی انسانی دختران و زنان بگیرید که به‌رغم تحصیلات و توانایی‌های بالا امکان حضور در بازار کار ندارند و خانه‌نشین می‌شوند تا سرمایه‌های نمادین برجای مانده از گذشته که در گمنامی به سر می‌برند یا توسط سایرین تصرف شده‌اند. خلاصه باز هم به گفته فردوسی یکی داستان است پر آب چشم.

ایران که زمانی چهارراه تمدن‌ها نام گرفته بود و جاده ابریشم از میان آن می‌گذشت و شرق را به غرب متصل می‌کرد با تاریخ طولانی و پرافتخار خود، دارای سرمایه‌های نمادین بسیاری است اما این سرمایه‌ها یا به فنا رفته است یا در حال نابودی است.

همانطور که گفتم سرمایه نمادین ویژگی تمام‌نشدنی دارد، مثل تخت جمشید که فقط به اندکی مراقبت و ترویج نیاز دارد. یک مثال بزنم تا روشن شود دیگران چگونه از سرمایه‌های نمادین خود بهره‌برداری می‌کنند. تابلوی مونالیزا اثر لئوناردو داوینچی هنرمند مشهور ایتالیایی است که هم اکنون در تملک دولت فرانسه بود و در موزه لوور پاریس نگهداری می‌شود. جالب است بدانیم سالی حدود ده میلیون بازدیدکننده به موزه لوور می‌روند تا فقط از این تابلو دیدن کنند و درآمدی چند ده میلیون دلاری بدون هیچ زحمتی از محل فروش بلیت نصیب دولت فرانسه می‌شود همچنین برج ایفل و موارد بسیار دیگر. اما ما چه کردیم جز فراموشی و بی‌توجهی به میراث خود.

در شرایطی که فروش نفت به سختی انجام می‌گیرد و آینده دنیا هم به سمت سوخت‌های غیرفسیلی در حرکت است، اقتصاد ایران ناگزیر است به دنبال منابع ارزی جدیدی باشد و ظرفیت‌های موجود در بخش گردشگری قطعا یکی از اصلی‌ترین این منابع هستند. معرفی و تبلیغ سرمایه‌های نمادین، جوانان ما را با مفاخر فرهنگی خود آشنا می‌کند، به آنها اعتماد به نفس می‌دهد و سدی در برابر امواج ماهواره‌ای و شبکه‌های خارجی برای بی‌هویت کردن نسل جدید است.

ترکیه چطور توانسته از سرمایه‌های نمادین خود بهره‌برداری کند و عملکردش در این زمینه تا به امروز چه درس‌هایی برای ایرانیان داشته است؟

کشور ترکیه برنامه‌های عجیب و بلندپروازانه‌ای برای جذب گردشگر و درآمدزایی‌های چند ده میلیارد دلاری از محل گردشگر بین‌المللی دارد، به‌طوری‌که بنا دارد در سال ۲۰۲۳ (به مناسبت یکصدمین سال تاسیس کشور ترکیه) به پنجمین مقصد اصلی گردشگری جهان تبدیل شود و ۵۰ میلیون گردشگر و ۵۰ میلیارد دلار درآمد از محل گردشگری داشته باشد. ترکیه می‌خواهد بندر استامبول را به دهمین بندر جهان تبدیل کند و این شهر را به‌عنوان شهر لاله‌ها به جهانیان معرفی کند. یکی از راه‌ها برای جذب گردشگر توجه به سرمایه‌های نمادین است. چندین سال است که مردم امریکا به مولوی علاقه‌مند شده‌اند و اینک مولانا چهره ای بسیار شناخته شده درآمریکا است. ترکیه با بزرگداشت مولوی در هر سال از این فرصت برای تبلیغ بیشتر و جذب گردشگر به کشور خود استفاده می کند.

ایران دارای چندین اثر فرهنگی جهانی ثبت شده است، در واقع هر اثر فرهنگی یک سرمایه گران بها است و کشورها با تلاش و لابی‌گری بسیار شدید سعی می‌کنند تا آن را ازآن خود کنند، چون هرکدام از این میراث فرهنگی جهانی ثبت‌شده می‌تواند میلیون‌ها دلار ارزش داشته باشد و بدین دلیل که در سطح جهان شناخته خواهد شد گرایشی قوی در گردشگران خارجی برای دیدن و مشاهده آنها ایجاد می‌گردد. اما ما اصلا توجهی به این میراث نداریم، تا جایی‌که برخی از آنها در خطر حذف شدن از فهرست میراث جهانی هستند. همانطور که مطرح کردید ایران هم می‌تواند از تجربه مولوی و شهر قونیه استفاده کند و عمر خیام و نیشابور را به‌عنوان یک قطب و مرکز گردشگری فرهنگی به جهانیان معرفی نماید. جالب است بدانیم به‌واسطه ترجمه بخش‌هایی از رباعیات خیام به انگلیسی توسط فیتز جرالد، در غرب شناخت بسیار بیشتری از خیام نسبت به سایر شخصیت‌ها و مفاخر فرهنگی ایران وجود دارد و این واقعا فرصت مغتنمی برای جذب گردشگر فرهنگی به کشور و نیشابور است.

بازار جهانی سفر و گردشگری با رشدی تقریبا ۸ درصدی در حال بزرگ شدن است و انواع گردشگران وارد این بازار می‌شوند که ایران می‌تواند آگاهانه و حساب شده روی آنها و به‌ویژه گردشگران فرهنگی متمرکز شود. برخی آمارها حکایت از آن دارد که یک‌سوم از ۱ میلیارد نفر گردشگر بین‌المللی را همین دسته تشکیل می‌دهند که گردشگری مذهبی و زائران نیز در آن می‌گنجند.

با توجه به اینکه به‌عنوان منطقه نمونه گردشگری شناخته شده و در زمره میراث معنوی جهان نیز قرار گرفته است، همچنین باتوجه به اینکه از سرمایه‌های نمادین بسیاری چون خیام، عطار، کمال‌الملک و پرویز مشکاتیان بهره‌مند است، به نظر شما چه عواملی سبب شده پتانسیل بالقوه نیشابور بالفعل نگردد و به‌طور کلی مشکلات نیشابور در جذب گردشگر چیست؟

گردشگری صنعتی بسیار حساس و زمان‌بر است، یعنی زمان زیادی لازم است تا به ثمر و بازدهی مناسب برسد. باید تبلیغات با اشکال مختلفی صورت گیرد تا شناخت بیشتری نسبت به ایران ایجاد شود و همزمان زنجیره ارزش (value chain) خدمات گردشگری به‌طور کامل از مبدا تا مقصد سفر را پوشش دهد.

نیشابور باید بتواند از مزیت و همجواری با مشهد

که دومین کلان‌شهر مذهبی جهانی است نهایت استفاده را بکند. مثلا فرودگاه بین‌المللی مشهد که حجم عظیمی زائر و گردشگر را در سال جابه‌جا می‌کند یا راه شوسه اصلی تهران به مشهد که از نیشابور عبور می‌کند پتانسیل‌هایی هستند که با فکر، اندیشه و برنامه‌ریزی درست می‌توانند نیشابور را به قطب گردشگری فرهنگی- ادبی ایران تبدیل کنند.

پس به نظر من باید نگاه و درک مدیران و تصمیم‌گیران شهر نیشابور متحول شود تا با اتخاذ یک راهبرد مناسب، بتوانند گردشگران را جذب کنند و ماندگاری گردشگر و خرجکرد آنها را در این شهر افزایش دهند. استفاده از نیروی جوان مستعد و تحصیل‌کرده برای ساخت فیلم‌ها و انتشار کتب درباره همین سرمایه‌های نمادین که گفتید قطعا کارساز است.

اگر قرار بر گسترش گردشگری در نیشابور باشد، چه نکاتی باید در برنامه توسعه این شهر بیشتر مورد توجه قرار گیرد؟

خوشبختانه با توجه به ارتباطات اینترنتی فراگیر و فضای مجازی که در دسترس همگان به‌ویژه گردشگران قرار دارد با هزینه‌ای اندک می‌توان جاذبه‌ها و دارایی‌های گردشگری در نیشابور را به جهانیان معرفی کرد و افراد و گروه‌های علاقه‌مند به فرهنگ ایرانی را از سراسر جهان به این سرزمین دعوت کرد. الان فرصت خوبی است تا انبوه نیروی جوان مستعد و تحصیلکرده که به‌واسطه اقتصاد رکودی و فشار تحریم‌ها با بالاترین نرخ بیکاری مواجه است، در این صنعت کاربر به خدمت گرفته شود. جوانانی که اگر اندکی تسامح به خرج دهیم و سختگیری‌های بی‌مورد را کنار بگذاریم با ابتکار و نوآوری خود می‌توانند زمینه جذب و سرگرمی گردشگران داخلی و خارجی را فراهم کرده و درآمدزایی بالایی برای اقتصاد خراسان رضوی و شهر نیشابور به ارمغان آورند.

فکر می کنید رویکرد دولت جدید در این باره چگونه باید باشد؟

نگاه مثبتی که پس از روی کار آمدن دولت «تدبیر و امید» نسبت به ایران به‌وجود آمده است و وقوع آشوب‌های سیاسی در کشورهای عربی مثل مصر، تونس و سوریه فرصتی خوب برای گردشگری ایران به‌شمار می‌روند. اما همانطور که گفتم باید تمام زنجیره ارزش با هم دیده شود که شامل تبلیغات گسترده برای معرفی جاذبه‌های گردشگری، امکانات رزرواسیون، حمل‌ونقل خارجی و داخلی، اقامت و اسکان، رستوران، مدیریت جاذبه‌ها و مراکز خرید و سوغات می شود. همچنین نکات به ظاهر ریز و جزئی وجود دارد که برای گردشگر بسیار بااهمیت است و باید مورد توجه قرار گیرد مثل برخورد کارکنان سفارتخانه‌های ایران در خارج از کشور، سهولت در تبدیل ارز به ریال (امکان استفاده از کارت‌های اعتباری بین‌المللی در ایران)، اجاره خودرو، رعایت قوانین رانندگی و...

ایران از نظر جاذبه‌های گردشگری دررتبه ۱۰ جهان و در شاخص رقابت‌پذیری گردشگری و سفر در رتبه ۱۱۴ است همچنین در جنبه‌هایی مثل امنیت سرمایه‌گذاری، احترام به حقوق مالکیت و سهولت دریافت ویزا در پایین‌ترین ردیف‌ها قرار دارد

نکته تاسف آور اینجاست که با اینکه ایران از نظر جاذبه‌های گردشگری رتبه دهم جهان را دارد، اما متاسفانه رتبه ایران در شاخص رقابت‌پذیری گردشگری و سفر در جهان ۱۱۴ است که رتبه بسیار پایینی است و در جنبه‌هایی مثل امنیت سرمایه‌گذاری، احترام به حقوق مالکیت و سهولت دریافت ویزا در ردیف بدترین‌های جهان قرار داریم. پس لازم است به این مسایل توجه شود تا بتوانیم سرمایه خارجی همراه با دانش و مهارت آنها را برای چگونگی برخورد با گردشگر و کسب درآمد یاد بگیریم. اینها سیاست‌هایی در سطح کلان است که به همدلی و همراهی همه ارگان‌های حکومتی نیاز دارد.

نبض بازار

فرصت استثنایی برای خرید

دیگر به برگزاری حراج و فروش فوق‌العاده مسکن در مشهد نیازی نیست، بازار این روزها خودبه‌خود به یک حراجی بزرگ تبدیل شده است. آپارتمان‌های مسکونی نوساز در هاشمیه، سامانیه و هنرستان که تا همین یک‌سال پیش کمتر از ۶ میلیون تومان (هر مترمربع) واگذار نمی‌شد امروز به قیمت متری ۴ تا حداکثر ۵ میلیون تومان معامله می‌شود. قدرت چانه‌زنی خریداران به‌قدری افزایش یافته است که امکان کاهش قیمت از سوی فروشنده تا متری ۵۰۰ هزار تومان نیز میسر است.

با وجود افزایش قیمت حامل‌های انرژی، مصالح ساختمانی و دستمزد کارگران از ابتدای سال، یک فرصت استثنایی برای خرید فراهم گردیده است.

درحال حاضر بیشتر متقاضیان بازار مسکن را معاوضه‌کنندگانی تشکیل می‌دهند که عمدتا مصرف‌کننده‌اند و در جستجوی خانه‌ای بهتر با عمر کمتر و در موقعیتی مناسب‌تر هستند. قیمت‌ها در مناطق متوسط و رو به پایین آنچنان تغییری نداشته است، اما در محله‌های بالاشهر و لوکس‌نشین به‌شدت تحت تاثیر رکودتورمی قراردارد تا آنجا فروش هر واحد آپارتمانی به زیان سازنده و مالک تمام خواهد شد.

قیمت هر مترمربع آپارتمان نوساز آماده واگذاری

نام منطقه	سطح زیربنا	قیمت هر مترمربع (میلیون تومان)
بلوار سجاد- بنفشه	۲۷۰	۵/۵۰۰
سامانیه	۱۳۵	۵
اوایل صیاد شیرازی	۱۲۵	۲/۷۰۰
خیام شمالی	۱۰۰	۲/۱۰۰
امام رضا	۱۳۰	۳/۷۰۰
الهیه	۹۰	۱/۶۰۰
اواسط امامت	۱۷۳	۳/۸۰۰
احمدآباد-بابک	۱۷۵	۵/۲۰۰
احمدآباد-رضا	۱۵۲	۵/۳۰۰
بلوار سازمان آب	۱۰۰	۴
مطهری شمالی-هدایت	۹۵	۱/۵۰۰

insooansoo.com*

نرخ های پیشنهادی ستون نبض بازار در هر محله ممکن است به ضعیف ترین یا با کیفیت ترین واحد مسکونی مربوط شود که البته درجه کیفیت محله هم بر این امر تاثیر بسزایی دارد.

خبر

در ششمین همایش ایمنی و بهداشت صورت گرفت:

شرکت فرش آستان قدس، صنعتگر برتر در زمینه سلامت کار

در ششمین همایش ایمنی و بهداشت حرفه‌ای، از شرکت فرش آستان قدس رضوی به عنوان صنعتگر برتر برای حفظ بهداشت و سلامت کار تقدیر شد.

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی آستان قدس رضوی، مدیر عامل شرکت فرش آستان قدس رضوی با بیان این مطلب گفت: در این همایش که معاون اداره کار و رفاه اجتماعی و رئیس سازمان صنعت و معدن خراسان رضوی حضور داشتند، این شرکت به عنوان صنعتگر برتر استان خراسان رضوی در زمینه ایمنی و سلامت کار شناخته شد و لوح تقدیر دریافت کرد.

غلامرضا باغشنی با اشاره به این که حفظ سلامت کارگر در محیط کار بسیار مهم است افزود:از آن جایی که حوادث ناشی از کار، هزینه‌های بسیاری را بر دوش اقتصاد ملی هر کشور می‌گذارد به همین دلیل حفظ سلامت کارگران که عظیم‌ترین قشر هر جامعه‌ای را تشکیل می‌دهند یک وظیفه انسانی است، زیرا امکان انجام کار و فعالیتی ثمربخش را فراهم می آورند.

وی گفت: شرکت فرش آستان قدس رضوی در حال حاضر یکی از بزرگترین و مجهزترین کارگاه‌های تولید فرش دست باف نفیس در کشور به شمار می آید که تمام امکانات رفاهی و بهداشتی از قبیل پزشک مقیم در کارگاه، مهد کودک و سالن غذاخوری را برای کارگران خود فراهم آورده است.

مدیرعامل فرش آستان قدس رضوی عنوان کرد: درحال حاضر ۶۰۰ نیروی بافنده در کارگاه های این شرکت مشغول به کار هستند که به طور میانگین هر نفر ۱۰ متر مربع فرش ۳۰ رج در سال تولید می‌کند.